

87th world library and information congress, 26-29 juli, Dublin

Inspire, engage, connect

Efter pandemiuppehållet kunde äntligen kongressen hållas på plats i Dublin, närmare bestämt på *Convention center Dublin* i området Docklands vid floden Liffey.

Det var en intressant och givande konferens med ett omfattande och variationsrikt program. Det är unikt med en sådan bredd, med representation från hela bibliotekssektorn och även med internationell utblick. Konferensen hade cirka 2000 deltagare från 100 länder. Även om alla sessioner jag deltog vid inte rör mitt dagliga arbete så är det ett bra tillfälle för omvärldsbevakning och breddat perspektiv.

På konferensens öppningssession var det flera talare och den inleddes av Dublins borgmästare Caroline Conroy med att hälsa oss alla välkomna och berätta om allt som Dublin har att erbjuda utöver konferensen. Flera från IFLA:s styrgrupp talade och det var inslag av flera olika språk i presentationerna.

Irlands före detta president och första kvinnan på posten Mary Robinson, numera affilierad till Trinity college, talade om klimaträttvisa och konsekvenser av klimatförändringarna. Robinson höll ett engagerat tal om jämställdhet på global nivå och vad skadorna på naturen och miljön kan leda till för kommande generationer men även för halva mänskligheten som redan nu lever under akut påverkan. Robinson menade att biblioteken kan vara en del av den kollektiva handlingen för att hålla diskussionen om detta angelägna ämne levande. Hon avrundade med att citera sydafrikanerna Desmond Tutu och Nelson Mandela för att visa på att det är viktigt att inte förlora hoppet om att en annan väg är möjlig. Hoppet om att det går att vända en katastrofal utveckling är en förutsättning för förändring.

Under öppningsceremonin bjöds vi även på irländskt musik-och dansuppträdande med skickliga musiker och dansare.

Sektionen för katalogisering anordnade en session, *Quality control for meta-data: what does it mean?* Det var en inbjuden panel av meta-dataexperter inom olika biblioteksområden som förde en diskussion om olika utmaningar med kvalitetssäkrad meta-data. Bland annat diskuterades vad som är acceptabel mängd dålig data i katalogiseringen och enligt en av

paneldeltagarna deltagarna var det rimligt att tänka 80% bra och 20% mindre bra. En annan paneldeltagare påpekade att korrekt meta-data inte nödvändigtvis är användarvänlig och att biblioteken borde satsa med på User experience, UX, även i bibliotekskatalogen. En av presentationerna fokuserade mer på universitetsförslag och att det är viktigt att bibliotekarier deltar i det arbetet i egenskap av meta-dataexperter. Detta för att göra sökbarheten bättre för användarna till exempel när det gäller e-böcker och meta-data. En av paneldeltagarna tyckte att man bör förhålla sig till meta-datan som "good enough", inte ställa för höga krav eftersom det tar mycket tid och biblioteksarbete ofta handlar om att prioritera resurser. Alternativt arbeta efter FAIR-principerna dvs sökbarhet, tillgänglighet, interoperabilitet och återanvändbarhet. Slutligen tipsades om att skapa projekt med praktikanter och masterstudenter på biblioteket, att använda resurserna på ett bra sätt genom att fundera på i vilket sammanhang man kan använda datorer istället för mänsklig kompetens samt samarbeta och återanvända andras meta-data.

Sessionen *Agile in the library: methods and tools for project management, collaboration and innovation* bestod av flera presentationer och diskussion kring att använda sig av agila arbetsmetoder i biblioteksverksamheten. Under ganska lång tid har bibliotek lånat metoder från andra områden och sessionen fokuserade på hur överföringen kan se ut. Agila arbetsmetoder har länge använts inom mjukvarutveckling för arbetsflöden vid projekt för att ha en flexibel metod men ändå inte förlora kontrollen över processen. En av presentatörerna menade att det är viktigt att först sätta sig in i metoden för att kunna anpassa den efter det tänka arbetet/projektet. Det finns en samling principer att arbeta utefter för att hålla sig till den agila metoden. Några inslag som återkommer är regelbundna korta avstämningsmöten med arbetsgruppen, ett gemensamt verktyg för en arbetslogg, tydliga mål och regelbundna avrapporteringar samt gemensam problemlösning. Det handlar även om att ha en gemensam plan som efterföljs. Det är viktigt att ha reflektionstid både individuellt och i teamet och att tillsammans diskutera förväntningar och mål. Att arbeta med sprintar behöver inte betyda att arbetet ska gå fort och hastas fram utan att man uppnår olika delmål på vägen emot något större, sprintarna är komponenter av en större enhet. I en av presentationerna påpekades att dagens arbetsliv kräver flexibilitet och vidareutbildning för att inte verksamheten ska stagnera.

Sessionen *Open practices: science engagement* handlade om hur lärosätesbiblioteken kan stötta forskarna men även spridningen av forskningen. Det handlade om både forskningsdata och forskningspublikationer och att biblioteken gått ifrån att enbart tillgängliggöra till att delvis vara samarbetspartners. En av presentationerna lyfte begreppet "Scientific skills literacy" och att bibliotekarier vid lärosätesbibliotek delvis har fått en annorlunda roll. En av presentationerna handlade om Wikipedia som informationsresurs och representation i förhållande till jämställdhet och genus. Wikipedia avspeglar samhället och även övriga världens brist på jämställdhet, exempelvis kan det vara fruktbart att anlägga ett intersektionellt på Wikipedia och se över representationen. Vem är det som skriver och beskriver och för vilka?

Sessionen *Integrating open access content into the collection: challenges and opportunities* var tankeväckande och handlade om hur man som bibliotek förhåller sig och behandlar open access-material. Frågor som ställdes till paneldeltagarna: Hur bestämmer ni vilket open access-material som ni införlivar i samlingen? Hur mäter ni användningen av open access-material? Hur identifierar ni och samlar in open access-material? Vilken roll har ditt lärosätesbibliotek för lärosätet? Hur tillgänglig ni materialet för en bredare publik? Det följde en intressant diskussion med olika perspektiv på ämnet. Det blev tydligt att förutsättningarna för open access ser olika ut mellan länder men även hur rollen i detta ser ut för olika bibliotek.

En extra intressant presentation handlade om det äldsta biblioteket vid Trinity college. Biblioteket förvaltar ett stort kulturarv och är en livaktig forskningsmiljö. Under pandemin startades två projekt upp och presentationen fokuserade på dessa. Det ena var att katalogisera och bokvårda den äldre samlingen för att göra den flyttbar och tillgänglig vid evakuering inför restaurering av det gamla biblioteket. Det andra projektet är en kulturarvswebb där samlingarna kan visas och tillgängliggöras. Det framhölls att både fysiska och virtuella miljöer är viktigt för att tillgängliggöra kulturarvet och kompletterar varandra.

I samband med konferensen besökte jag Trinity college "Old library" där förutom den vackra lokalen slår en med häpnad finns en utställning om *The book of Kells*, en unik och välbevarad medeltidsskrift.